## Věřím v Ducha svatého

Původ materiálu
Drahomíra Dušková Havlíčková
Pořadí v lekci
40

### Téma

- Ježíš je s námi skrze Ducha svatého. Duch svatý je živý a jednající Bůh.
- Je to Boží síla, která není vidět, ale působí mezi námi a skrze nás.
- Duch svatý nám pomáhá plnit Ježíšův úkol zvěstovat evangelium.

### Cíle

- Děti zažijí, že některé věci bez dechu, větru, ohně prostě nefungují. Uslyší, že naše víra „nefunguje“ bez Ducha. Duch je náš pomocník a můžeme o něj prosit.
- Děti na příběhu Nikodéma uvidí, co působí mezi lidmi Duch svatý a prosí o jeho příchod.
- Děti přemýšlí, kdo je to Duch svatý a jak mezi námi působí, prosí o jeho příchod.

---

# Pro učitele

Biblický text: Sk 2,1–17a

### Poznámky k textu

#### K výpovědi kréda

- Samotné slovo „duch“ (řecky pneuma) označuje „vítr“ či „dech“. Je to třetí osoba svaté Trojice (Otec, Syn a Duch svatý). V Bibli je často Duch svatý popisován pomocí obrazů (vítr, oheň, holubice, světelný oblak), protože je těžké ho uchopit. Jsme si vědomi jeho přítomnosti, jeho působení, známe jeho moc, ale jeho osobu si nemůžeme snadno představit. Druhá osoba (Syn) se vtělila, žila na zemi jako člověk, jenže Duch se nevtělil. Duch byl vylit, seslán, vdechnut na učedníky a další Kristovy následovníky. Jeho úkolem je utěšovat, nést svědectví o Ježíši a zpřítomňovat Ježíše mezi námi.
- Když jsme se v příběhu o nanebevstoupení Páně ptali, jak je Ježíš s námi, odpověď zní: Skrze Ducha svatého. Díky Duchu svatému známe Ježíše přímo, tady a teď, jako svého Zachránce a přítele. Duch svatý nám zpřítomňuje Ježíše a působí v nás víru. „Boží Duch

je otcem i matkou víry, budí touhu po Bohu.“ (P. Pokorný, *Apoštolské vyznání víry*)

- „Duch svatý nikdy neukazuje na sebe, ale na vzkříšeného Krista.“ (K. Ware: *Cestou ortodoxie*)
- Na příběhu seslání Ducha svatého v den Letnic si můžeme hezky ukázat tři vlastnosti nebo charakteristiky Ducha svatého:
    1. Dar Ducha svatého je určen všemu Božímu lidu: „Všichni byli naplněni Duchem svatým.“ (Sk 2,4)
    2. Je to dar jednoty: „Všichni byli shromážděni na jednom místě.“ (Sk 2,1) Duch svatý tvoří z mnohých jedno Kristovo tělo (na rozdíl od stavby Babylónské věže). Duch přináší jednotu a vzájemné pochopení, umožňuje nám mluvit jako „jedním hlasem“.
    3. Dar Ducha je darem různosti — ohnivé jazyky jsou „roztřepené“, „rozdělené“ (Sk 2,3) a jsou přidělovány každému jednotlivě. Duch svatý nás tedy nespojuje jen v jednotu, ale každého z nás tvoří jiného.
- „Věřím v Ducha svatého“ stojí na začátku třetího článku, ve kterém vystupuje do popředí člověk, následuje totiž výpověď o církvi jako prvním kroku Ducha svatého a pak o hříchů odpuštění, vzkříšení těla a věčném životě.

**K příběhu**

- **Letnice** — židovský svátek, slaví se 50 dní po Velikonocích. Byla to slavnost díkčinění za sklizeň pšenice, prvotiny byly přinášeny do chrámu, především se při nich připomínal dar Zákona. Tento dar Zákona stvrzoval nezvratnost „velikonočního“ vyvedení z Egypta a trvalost Božího rozhodnutí přivést izraelský lid až do zaslíbené země, do svobody.

  To je podle Lukáše správné místo pro svatodušní událost.

- **Seslání Ducha svatého** (Bůh se nám daruje, konkrétně, jednotlivcům) — je jedna z klíčových událostí dějin spásy, dar Ducha svatého přichází nenadále, i když byl Ježíšem předem zaslíben. Je doprovázen mnoha zvláštními úkazy (zvuk jako vichr, ohnivé jazyky, naplnění Duchem), tím Lukáš naznačuje, že tato událost patří do řady nečekaných mocných Božích činů a je zcela zásadní pro další život Kristových následovníků.
- **Učedníci** — výsledkem této události jsou jejich otevřená ústa — začali mluvit rozmanitými jazyky (v.4). Jejich pospolitost, dosud soustředěná na sebe a na minulost, je najednou nově nasměrována — k lidem okolo, se slovy kázání. Příběh zvěstování o Ježíši se teď díky tomu všemu může vydat uprostřed dějin tohoto světa dál.
- **Konkrétní „příznaky“ Ducha Svatého** — Duch svatý je Boží přítomnost, Bůh pro nás, Bůh, který se nám daruje. Viditelné a slyšitelné úkazy jsou jen znamením. (Jindy může Duch svatý být provázen jiným příznaky.)

- **Vichr** je znamením Ducha. V hebrejštině i řečtině jsou „vítr“, „dech“ a „duch“ vyjádřeny stejným výrazem. Jde o „událost vanutí“, která otevírá možnost naděje a života tam, kde pro takovou možnost nebyl prostor (viz Ez 37,1nn).
- **Ohnivé jazyky** jsou, tak jako jinde v Písmu, znamením člověkem nevyžádané a nečekané Boží přítomnosti, svatého děje (Ex 3,2n nebo 19,18). Rozdělení ohnivých jazyků vyjadřuje, že každý ze zúčastněných má podíl na témž Duchu.
- **Jiné jazyky** (v.4) je sice dvojznačný pojem, pod nímž lze rozumět buď glosolalii (mluvení ve vytržení ducha) nebo mluvení různými jazyky, další vyprávění (vv. 7–11) však rozhodně počítá se srozumitelností apoštolského projevu.
- **Zbožní muži** — jsou dalšími svědky události vylití Ducha svatého, přišli do Jeruzaléma slavit svátky a jsou vyvedení z míry. Událost daru Ducha těmto lidem otevírá mysl i uši — a oni slyší — s velkým úžasem (verš 6. a 8.), jiní tuto událost zesměšňují, snaží si to nevysvětlitelné, co se tu děje, vysvětlit tím, že učedníci a ostatní shromáždění jsou opilí.

## Úskalí

### Výpovědi

Je dobré zdůraznit, že Duch si vane, kam chce a na koho chce, Duch svatý nerovná se církev, Duch se nestává trvalou vlastností někoho nebo nějakého společenství. Duch svatý působí svobodně, my ho nemáme v moci, tak jako vítr nemáme v moci. Nelze ovšem pochybovat, že působí.

### Příběhu

Nesoustřeďte se příliš na barvité líčení plamenů a vichru. To je jen znamení, způsob, jak vyjádřit, že jde o zásadní událost. Spíše zdůrazňujte, co Duch dělá, jaké jsou výsledky jeho působení (učedníci jsou schopni kázat a zvěstovat evangelium).

Dejte pozor, aby děti nedošly k závěru, že seslání Ducha svatého, jak je líčí Sk 2, je neopakovatelná záležitost, která se udála pouze jednou a pouze privilegovaným jedincům. Díky zpěvu písně *Přijď již, přijď Duchu Stvořiteli* nebo prosby o Ducha svatého můžete dětem ukázat, že o Ducha svatého prosíme stále a věříme, že Duch svatý k nám přichází.

## Odkazy

Lochman, Jan Milíč: *Krédo: základy ekumenické dogmatiky.* Praha: Kalich, 1996.

Pokorný, Petr: *Apoštolské vyznání: Výklad nejstarších křesťanských věroučných textů.* Třebenice: Mlýn, 1994.

Ratzinger, Joseph: *Úvod do křesťanství*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2007.

Nouis, Antoine: *Un catéchisme protestant*. Réveil Publications, 1998.

Ware, Kallistos: *Cestou ortodoxie*. Praha: Síť 1996.

Pokorný, Petr: *Seslání Ducha svatého*. Katechetická příprava, dostupná online.

---

# Pro děti

## Pro předškolní děti

### Varianta 1

Přineste si na nedělku dvě krabice. Jednu krabici můžete polepit něčím větrným, vzdušným — obrázky, kde je nějak zobrazeno foukání větru — na moři, na jezeře plachetnice nebo ji polepte bílými a modrými papíry. To je větrná krabice. Druhou krabici můžete polepit žlutými, oranžovými a červenými plameny z papíru. To je ohnivá krabice. Vítr a oheň jsou v Bibli nejčastější obrazy Ducha svatého.

Do větrné krabice si dejte předměty, které „plně“ fungují jedině tehdy, když se do nich fouká vzduch (např. jakékoliv dechové nástroje, které se vejdou do krabice, píšťalka, bublifuk, nafukovací balónek, větrný mlýnek, kruh na plavání nebo křidýlka, drak, frkačka, foukací fixy, foukačka s balónkem apod.).

Do ohnivé krabice si dejte předměty, které „naplno“ fungují, až když se zapálí (např. prskavky, svíčka, petrolejová lampa, obrázek naskládaného dříví jako ohýnek apod.).

Děti, pamatujete si ještě, co slíbil Ježíš učedníkům, když odcházel k Pánu Bohu? Slíbil jim, že jim pošle pomocníka. Co to znamená „pomocník“? Znáte nějakého pomocníka? Taky jste někdy pomocníci? Představte si, že ten Boží pomocník není vidět. Říkáme mu Duch svatý. Nevidíme ho, stejně jako nevidíme vítr, ale vidíme, jak pomáhá, co dělá.

Dneska jsem si přinesl/a dvě krabice. Podívejte se dobře, jakou mají barvu.

Děti budou popisovat barvy krabic, můžete se jich ptát, co jim ty barvy připomínají.

Potom otevřete nejdříve větrnou krabici, můžete nechat každé dítě, ať si vytáhne jeden předmět, pokud jich máte dost, a ptejte se dětí, co je to za předmět, k čemu slouží, co je potřeba, aby fungoval, zněl, hýbal se atd. Potom vraťte předměty zpátky do krabice a zeptejte se dětí: Co je ta síla, která je potřeba, aby všechny tyto věci fungovaly? A děti mohou zavolat:

vítr, dech, vzduch. Mohou i všichni najednou věc, kterou si vybraly, rozeznět, rozfoukat atd. Pak vrátí předměty zpátky do krabice.

Otevřete ohnivou krabici a opakujte to samé… předměty zapalujte sami!

Děti, mám tu ještě něco. Není to krabice, ale je to obličej, člověk atd. *(Namalujte obličej smutného člověka, stačí jednoduše, nebo si najděte obrázek či fotku smutného člověka nebo použijte obrázek 1.)*

Jaký je ten člověk? Je smutný? Je skleslý? Je unavený? A co potřebuje takový smutný člověk, aby se zase rozveselil, skleslý člověk, aby se zase napřímil, unavený člověk, aby zase měl sílu? Co potřebuješ ty, Tomášku, když ti je smutno? Co potřebuješ ty, Aničko, když máš špatnou náladu? Potřebujeme potěšit, pofoukat, povzbudit, slyšet a cítit, že mě má někdo rád.

Podívejte se na tu změnu. Něco se změnilo. Ten člověk se směje, ti lidé na obrázku se radují ( *ukažte dětem radostný obličej, „smajlík“ nebo obrázek 2*).

Co se asi stalo? Ti lidé (učedníci) dostali Božího Ducha, takového Božího pomocníka, který nám pomáhá uvěřit Ježíši, modlit se, pomáhat druhým, radovat se, rozumět si.

*(Zde můžete s vyprávěním skončit a společně se s dětmi modlit a prosit o Ducha svatého — viz níže.)*

**Varianta 2**

Když Ježíš umřel a potom odešel ke svému Otci, učedníci byli smutní a měli strach. Dostali od Ježíše veliký a radostný úkol — povídat všem lidem o Boží lásce. Ale oni se báli, že to nebudou umět. Neměli z toho úkolu velkou radost. *(To hezky ilustruje obrázek 1.)*

Učedníci byli takové smutné píšťalky (*ukažte píšťalku*), takové svíčky, které nehoří (*můžete vyskládat 11 malých čajových svíček jako učedníky*). Často se spolu scházeli, modlili se a vzpomínali na Ježíše. A jednoho dne se stalo, co jim Ježíš slíbil. Najednou obrovský hukot, jako když se žene obrovský vichr. *(Můžete s dětmi dělat „vítr“, hučet a foukat.)* Co myslíte, báli se učedníci? Zažili jste někdy takový vichr? Báli jste se, že vám odnese střechu nebo čepici nebo mámu s tátou?

Ale učedníci se nebojí. Ten vichr jim nenahání hrůzu. Vůbec ne — je to nějaký jiný vichr, je to podobné jako vítr, ale není to vítr. Najednou mají velikou radost. Cítí, že Ježíš je s nimi, i když ho nevidí. To Duch svatý na ně sestoupil a pomáhá jim zase věřit a mít radost. To je ta síla od Pána Boha, která jim změnila náladu.

Podívejte děti, ze smutných se stali veselí (*ukažte obličej smutný a pak veselý nebo obrázek1, pak obrázek 2*). Podívejte, naši zhaslí učedníci hoří radostí, začali svítit a zářit lidem na cestu ( *zapalte svíčku, případně všechny učedníky–svíčky*).

Podívejte, ti učedníci, ty smutné píšťalky (*ukažte zase píšťalku*) začaly hrát veselou písničku všem lidem okolo: „Ježíš byl mrtvý, ale Bůh ho vzkřísil. Nejsme sami. Bůh je tady s námi!“ *(Zahrajte veselou písničku nebo jen pár tónů.)*

V Jeruzalémě byl zrovna svátek díkčinění, takže tam bylo spousta lidí. Všichni se diví, protože i když jsou cizinci, slyší učedníky mluvit svou řečí. Všichni té písničce rozumějí. To Duch svatý jim pomáhá rozumět. Lidé se přidávají k učedníkům. Ta radost je nakažlivá.

I my se můžeme přidat. *(Můžete každému dítěti dát čajovou svíčku a vyzvat děti, aby přidaly své svíčky ke svítícím učedníkům. V tomto bodě můžete skončit, zapálíte jejich svíčky a naučíte děti, jak prosit o Ducha svatého: „Přijď, Duchu svatý, přijď. Prosíme buď s námi a buď našim pomocníkem. Uč nás také pomáhat lidem kolem nás. Amen.“ Nebo můžete ještě pokračovat delší prosbou o Ducha svatého a pak teprve zapálit svíčky dětí.)*

**Prosba o Ducha svatého**

I my můžeme o Ducha svatého prosit, aby byl naším pomocníkem.

(To ostatně děláme každou neděli v kostele při bohoslužbách. Všimli jste si toho někdy, že prosíme o Ducha svatého? Třeba při křtu, při večeři Páně, před kázáním, v modlitbách.)

Pojďte, já vás naučím, jak můžeme prosit o Ducha svatého, o našeho Pomocníka.

Je to jednoduché: „Přijď, Duchu svatý, přijď.“

Nejdříve já řeknu sloku té naší modlitby a pak (když cinknu nebo ukážu) se přidáte vy se svým refrénem, svou prosbou:

Duch svatý mi pomáhá věřit, že Bůh je se mnou, když si hraju, když jsem doma nebo na ulici, ve škole nebo na prázdninách. **„Přijď, Duchu svatý, přijď.“**

Duch svatý mi pomáhá správně rozumět příběhům z Bible a vypravovat ostatním lidem o Ježíši. **„Přijď, Duchu svatý, přijď.“**

Duch svatý mi pomáhá důvěřovat, že mě Pán Bůh ochraňuje a utěšuje ve dne i v noci, když jsem smutný, když mám strach, když jsem nemocná. **„Přijď, Duchu svatý, přijď.“**

Nechovám se vždycky hezky, někdy jsem vzteklý, někdy jsem paličatý, někdy jsem líná, někdy jsem zbabělý, někdy lžu, někdy někomu něco vezmu, často myslím jen na sebe. A to není

hezké. Vím to. A Duch svatý mi pomáhá říct: „Milý Bože, odpusť mi.“ Potom mohu začít znovu jako čerstvě vykoupaný. **„Přijď, Duchu svatý, přijď.“**

Bůh mě má rád, když jsem veselý a plný síly. Bůh mě má taky rád, když dělám něco ošklivého. Vždycky mi bude pomáhat. Duch svatý mi také ukazuje, za co mohu Pánu Bohu děkovat. **„Přijď, Duchu svatý, přijď.“** Amen.

(Další variantu můžete najít na tomto webu, příp. vyprávění z knihy Tinie de Vries *Tím vše začíná*, str. 116–118.)

**Aktivity**

- Vyrábění koruny s plamínky — z tvrdého papíru nastříhejte proužky, pro každé dítě jeden, sešijte je podle velikosti hlavy dětí sešívačkou, děti si na korunu přilepí z červených, žlutých, oranžových papírů vystřižené plamínky
- Vyrobit společně koláž na velký papír — stříhat z hedvábných papírů (červená, žlutá, oranžová) plamínky, až budou svatodušní svátky, můžete koláž použít na výzdobu kostela

**Pomůcky:** dvě krabice s předměty, obrázky smutných lidí, radostných, svíčky, barevné papíry, lepidlo.

## Pro mladší děti

*(Příběh je volně inspirovaný oddílem o seslání Ducha svatého Sk 2,1–36 a postavou Nikodéma z Janova evangelia — J 3,1–21 a J 19,38–42. Vyprávějte ho s naléhavostí a napínavě jako by se Nikodém zrovna vrátil z „místa činu“. Můžete použít pro Nikodéma loutku, postavičku, vařečku s obličejem nebo to můžete být vy, hoďte si přes sebe nějaký plášť apod.)*

Jmenuji se Nikodém a musím vám říct, co se stalo v Jeruzalémě. Jsem toho všeho ještě plný. Ještě teď se mi třesou kolena z toho, co jsme zažili. Neuvěřitelné věci! Jak může někdo říkat, že Bůh neexistuje, to fakt nechápu. Ale začnu hezky popořádku… Nejdřív se vám představím. Jak jsem řekl, jmenuji se Nikodém. Jsem Žid, hodně jsem studoval Zákon a Proroky, dost se v tom vyznám. Nepatřím k Ježíšovým učedníkům, ale s Ježíšem jsem se párkrát setkal. Jednou, to jsem byl ještě členem židovské rady, jsem se za ním vypravil v noci. Trochu jsem se totiž bál, že mě s Ježíšem uvidí moji kamarádi a známí. Oni proti němu pořád něco měli, ale já jsem měl Ježíše upřímně rád. Ani nevím, proč. Líbilo se mi, co říkal o Bohu. A věřím, že ho Bůh za námi poslal, aby nás něco důležitého naučil — milovat Boha, sebe a bližního.

Pak jsem se s Ježíšem potkal ještě jednou. Ale to už nežil. Ukřižovali ho, ale to vy ostatně víte. Všichni jeho učedníci se rozprskli, jako když střelí do vrabců. Zůstal tam sám na kříži. Spolu

s Josefem z Arimatie, to byl další Ježíšův tajný obdivovatel, jsme ho sundali z kříže a já jsem přinesl směs vonných olejů na pomazání. Hezky po židovsku jsme ho v tichosti pohřbili. Bylo mi ho líto. Vzpomínal jsem na to, co mi tehdy v noci řekl. A zase tajně, jak už je takovým mým zvykem, jsem doufal, že se k Ježíši Bůh nějak přizná, že to v tom hrobě neskončí. A taky že jo. Třetího dne přiběhly ženy od hrobu a hlásaly radostnou novinu, že Ježíš byl vzkříšen. A po nějaké době se začalo po Jeruzalémě šeptat, že vstoupil na nebesa.

A v tu chvíli jsem si vzpomněl, že mi Ježíš tehdy v noci říkal: „Nikdo nevstoupil na nebesa, leč ten, který sestoupil z nebes, Syn člověka.“ Takže to byl opravdu Mesiáš!

A teď už se konečně dostávám k tomu, co se mnou tak otřáslo v Jeruzalémě, kam jsem se vydal oslavit Letnice, svátek díkčinění. Myslel jsem na Ježíše. Děkoval jsem Bohu za jeho život. A rozhodl jsem se, že už nebudu dělat věci tajně. A tak jsem se vypravil do domu, kde byli shromážděni Ježíšovi učedníci. Ale ještě než jsem dorazil do horního pokoje, najednou se strhl hukot z nebe, jako když se žene prudký vichr, a naplnil celý dům. Bál jsem se. Nevěděl jsem, co se to děje. A tak jsem nakoukl takovým malým okýnkem do místnosti, kde byli shromážděni učedníci a viděl jsem zvláštní světlo. Nevím, jak vám to popsat. Vypadalo to jako by nad každým člověkem v té místnosti hořel plamen. Stál jsem tam jak opařený a sledoval to zvláštní dění. Viděl jsem učedníky, jak se radují. I já jsem cítil takové šimrání za krkem, takovou zvláštní sílu a radost. Jako by mi někdo dobil baterky. Vzpomněl jsem si na Ježíšova slova o Duchu, který vane, kam chce, jeho hlas slyšíš, ale nevíš, odkud přichází a kam směřuje. Tak nějak jsem to prožil… Letošní Letnice.

Když Bůh přichází, tak se dějí věci, to se jeden nestačí divit. Ježíšovi učedníci najednou začali mluvit jinými jazyky. Ne že by drmolili něco nesrozumitelného, ale právě že mluvili srozumitelně, různými jazyky různých národů.

V Jeruzalémě byli o svátcích zbožní židé ze všech národů na světě, a když se ozval ten zvuk, začali se lidé z ulice hrnout dovnitř a žasli, protože každý z nich slyšel učedníky mluvit svou vlastní řečí. „Jak je to možné, že obyčejní rybáři a řemeslníci z Galileje mluví tolika jazyky?“ ptali se lidé. A vysvětlovali si to různě. Jedni volali: „Zázrak!“ Jiní volali: „Jsou opilí!“ Jedni uvěřili a druzí si nevěděli rady, a tak rychle začali učedníky pomlouvat a zesměšňovat.

A já jsem si říkal: Jojo, to ten Duch, co vane, kam chce, boří všechny zdi a bariéry mezi lidmi.

To ten Duch dává učedníkům odvahu a sílu otevřít okna a dveře a mluvit o velikých skutcích Božích. Připadal jsem si jak ve snu. A najednou mě z toho snu vytrhlo Petrovo plamenné kázání. Nevěřil jsem svým očím a uším. Učedník Petr, který se po Ježíšově ukřižování sklesle ploužil ulicemi Jeruzaléma, tu teď stojí s hlavou vztyčenou a hlasem jistým a radostným volá: „Muži judští a všichni, kdo bydlíte v Jeruzalémě, tito lidé nejsou opilí. To, co se tu děje a co

vidíte, to bylo už dávno napsáno u proroků. Hospodin slíbil, že sešle svého Ducha, a už je to tady! Muži izraelští, slyšte tato slova: toho Ježíše, kterého vy jste ukřižovali, Bůh vzkřísil a učinil ho Pánem a Mesiášem.“

Byla to tvrdá slova, velká obvinění, ale říkám si, že aspoň budou mít lidi o čem přemýšlet.

I já o tom všem hodně přemýšlím. O Bohu, o Ježíši i o Duchu svatém. A čím dál víc toužím být v jejich jménu pokřtěn. Jojo, Duch vane, kam chce…

Duch svatý je veliký dar od Boha. Je základem naší víry. Věříme v Boha Otce, v Syna a v Ducha svatého, tak to vyznáváme v Krédu, tak to zpíváme v písních, tak to říkáme při křtu. Duch svatý je síla od Boha. Není vidět, ale vidíme, co působí. *(Jako ilustraci můžete přinést krabici zabalenou jako dárek a v ní bibli, zpěvník, košíček na sbírku nebo letáky Diakonie.)*

Podívejte se na obrázek a vzpomeňte si na ten příběh, který jsme slyšeli vyprávět od Nikodéma.

Co Duch svatý působí? Co byste o něm řekli? (učedníci byli zavření v pokoji, ve strachu, v obavách, Duch svatý je nadzvedl ze židlí, takže šli ven a zvěstovali dobrou zprávu o Ježíši, měli radost, už se nebáli, lidé jim rozuměli, nedívali se do minulosti, ale žili tady a teď atd.)

Na závěr můžete použít prosbu o Ducha svatého z vyprávění pro předškolní věk. Děti si mohou vybarvit tento obrázek nebo jiný, který máte k tomuto příběhu k dispozici.

## Pro starší děti

Velmi dobře a dostatečně se dá pracovat s pracovním listem z webu katecheze.

Můžete přinést krabici a v ní: svíčky, prskavku, dechové nástroje, vyfouklý balónek nebo křidýlka, bublifuk, baterku bez baterek apod. Všechny předměty pomalu vyndávejte a zeptejte se dětí, co mají tyto předměty společného? Něco potřebují, aby fungovaly — vzduch, oheň, baterky. Co potřebovali učedníci, aby otevřeli dveře, za kterými se zavřeli a šli zvěstovat radostnou zvěst o Ježíši, o Bohu, o Božím království? Co potřebujeme my, aby „fungovala“ naše víra, abychom rozuměli Bibli?

K tomu ještě můžete připojit tento závěr:

Povím vám jeden příběh. Příběh o kováři, který odešel od svého mistra, protože se chtěl stát nezávislým. Koupil si kovadlinu, kladivo, měchy a dal se do práce. Ale marně. Výheň zůstala nečinná. Starý kovář, kterého prosil o radu, mu řekl: „Máš všechno, co potřebuješ, kromě jiskry.“

Tak bychom mohli popsat Ducha svatého. Duch svatý je ta jiskra. Díky Duchu svatému žhne výheň naší víry. Díky němu kujeme dobré pikle. Díky němu rozumíme Písmu. Bez jiskry není ohně. Stejně tak bez Ducha není víry. Proto o něho prosme, proto ho oslavujme a jeho působení se vystavujme.

Můžeme zazpívat píseň *Přijď již, přijď Duchu Stvořiteli* (Svítá 278) a dneska si zvláště dobře všímejte těch slov — Duch svatý sbližuje národy, osvobozuje, proměňuje, oslovuje, žehná.

### Přesah

**Téma: Duch svatý sjednocuje, boří zdi, staví mosty.**

„Ti, kdo to četli, si jistě vzpomněli na staré vyprávění o stavbě babylónské věže. Tehdy se lidé prý chtěli vyvýšit nad Boha a stavěli věž, která by sahala až do nebe. Ale nakonec se nedorozuměli. Bůh jim podle toho vyprávění zmátl jazyky a lidé se rozdělili na různě mluvící kmeny a národy. Různé jazyky jsou velkým břemenem. Za našimi hranicemi bydlí národ, kterému říkáme Němci. Začalo se jim tak říkat proto, že se s nimi nedorozumíme. Lidem proto připadali jako němí, byli jiní než ti, kteří jejich slovům rozuměli a kterým proto říkali Slované. S němými (s Němci) bylo těžko se domluvit. A co teprve, když lidí spolu mluvit nechtějí! Jenže v tom dnešním příběhu se nějak domluvili všichni. Neštěstí, které se odvozovalo od stavby babylónské věže, bylo napraveno, začíná mizet.“ (Petr Pokorný)

Jak se dá překonat nedorozumění? Znáte nějaké příklady budování mostů, boření zdí (např. projekt vánoční krabice od bot, ekumena, diakonie aj.)?

Můžete srovnat příběh stavby babylónské věže a seslání Ducha svatého.

Téma: Ovoce Božího Ducha. (Gal 5,22)

---

## Liturgie

### Rituál

*Na úvod jednotlivých hodin můžete společně s dětmi recitovat:*

Věřím v Boha Otce, který nás stvořil, věřím v jeho Syna, který nás zachránil, věřím v Ducha svatého, který nás proměňuje.

*Nebo (podle refrénu Svítá 372):*

Víru nám dej, co úskalí zdolává, k doufání měj, když prchá z nás odvaha, lásku rozdávej.

## Biblický text k zapamatování

*Dostanete sílu Ducha svatého, který na vás sestoupí a budete mi svědky.* (Sk 1,8)

## Okénko do bohoslužeb

Ukažte dětem malé zrcátko. K čemu může sloužit? (Vyslechněte možnosti.) Ve starých filmech o starých časech občas sloužilo zrcátko k tomu, aby se zjistilo, zda někdo (nemocný, umírající) dýchá. Když se orosilo, znamenalo to, že člověk žije. Pokud zůstalo suché, tak to naopak znamenalo, že už v tom člověku není život. Dech jako znak života. Proč o tom mluvím. V řečtině je stejné slovo pro dech i duch. Věřím v Ducha Svatého. Věřím v dech Svatý? Zvláštní. Věřím tomu, že mě může ovanout Dech Boží. Že mi Bůh může vdechnout myšlenku. Že může vdechnout pohyb do něčeho, co je strnulé. Ale zpět k zrcátku. Stejně jako dech na zrcátku může být známkou života, tak i Duch Svatý může být poznávacím znamením života naší víry. Dnešní nedělkovský příběh bude o seslání Ducha Svatého.

## Modlitba

*Využijte modlitbu (nebo její části) z práce s předškolními dětmi.*

Odkaz na píseň
Věříme, vládne Hospodin
Divné to věci dnes (SV50)
Přijď již, přijď, Duchu stvořiteli, Duchu smíření
Novou píseň (SV224)
Mosty (SV187)
Chvála (SV86)
Jedno jsme v Duchu svatém (SV119)
Posila na cestu (SV135)
Přijď již, Duchu svatý, přijď k nám
Nás zavolal jsi, Pane, my proto přišli sem
V tobě je radost (EZ649)
Katechetické cykly
Desatero – Modlitba Páně – Krédo
Téma
Krédo
Biblický odkaz (kat)
Skutky 2